

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2019

3 OCTOBRE 2019

Proposition de résolution relative à l'ouverture partielle du Domaine royal de Laeken au public

(Déposée par M. Bert Anciaux)

DÉVELOPPEMENTS

I. INTRODUCTION

L'auteur de la présente proposition de résolution souhaite ouvrir en partie les jardins du Palais royal de Laeken au public, en créant ainsi un vaste espace vert de qualité pour les habitants et les visiteurs du Nord de Bruxelles. L'auteur demande au gouvernement fédéral et au gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de prendre, en collaboration avec tous les acteurs concernés, des initiatives afin de permettre l'ouverture d'une partie du domaine à court terme.

Cette question est une matière transversale par excellence, puisque, d'une part, l'autorité fédérale est compétente pour les contacts avec la Famille royale et le chef de l'État, responsable de leurs interventions, chargée de gérer la Fondation royale et les domaines qui appartiennent à l'État belge et sont mis à la disposition de la Famille royale et que, d'autre part, la Région de Bruxelles-Capitale est en charge des espaces verts, de l'environnement et de l'aménagement du territoire. Les deux niveaux de pouvoir doivent donc collaborer en la matière et le Sénat peut et doit prendre les initiatives nécessaires à cet égard.

II. CONTEXTE

Le Domaine royal de Laeken se compose de plusieurs parties. Certaines d'entre elles sont accessibles au public, par exemple le Parc de Laeken ou les Jardins du

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2019

3 OKTOBER 2019

Voorstel van resolutie met het oog op het openstellen voor het publiek van een groot deel van het Koninklijk Domein te Laken

(Ingediend door de heer Bert Anciaux)

TOELICHTING

I. INLEIDING

De indiener van dit voorstel van resolutie stelt voor om de tuinen van het Koninklijk Paleis in Laken gedeeltelijk open te stellen voor het publiek. Zodoende wil men een nieuwe grote en kwalitatieve groene ruimte creëren voor inwoners en bezoekers in het noordelijke deel van Brussel. De indiener vraagt dat de Federale regering en de Brussels Hoofdstedelijke regering in samenwerking met alle betrokken actoren initiatieven nemen die de openstelling van een deel van het domein op korte termijn kunnen realiseren.

Deze problematiek is een bij uitstek transversale aangelegenheid. Enerzijds is de federale overheid bevoegd voor de contacten met, en verantwoordelijk voor het optreden van de Koninklijke Familie en het Staatshoofd en treedt ze eveneens op voor de Koninklijke Stichting en voor de domeinen die door de Koninklijke Familie in gebruik worden genomen en toebehoren aan de Belgische Staat en anderzijds is het groenbeheer, het leefmilieu en de ruimtelijke ordening een aangelegenheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Beide overheden moeten dus samenwerken in deze zaak en de Senaat kan en moet daartoe de nodige initiatieven nemen.

II. SITUERING

Het Koninklijk Domein in Laken bestaat uit verschillende delen. Sommige delen daarvan zijn toegankelijk voor het publiek zoals het Park van Laken of de Tuinen

Fleuriste. D'autres parties sont utilisées par la Famille royale en tant que résidence privée, telles que le domaine du Stuyvenberg et la villa Belvédère, mais aussi le domaine du Palais de Laeken. Les jardins de celui-ci, ou du moins une partie de ces jardins, sont l'objet de la présente proposition de résolution.

Le mérite du Domaine de Laeken, dans sa conception actuelle, revient essentiellement au Roi Léopold II, qui acquit et réunit plusieurs terrains, aménagea les serres royales et transforma le château en Palais royal. Depuis son règne, le palais et les jardins adjacents n'ont plus connu de rénovations drastiques.

Le domaine s'étend sur quelque 187 hectares. À titre de comparaison, la Région bruxelloise compte deux communes moins étendues: Saint-Josse-ten-Noode et Koekelberg, respectivement d'une superficie de 114 et de 117 hectares. Ou encore, la Principauté de Monaco a une superficie totale de quelque 202 hectares.

Ce grand domaine situé au cœur de notre capitale n'est pas accessible au public. Toutefois, au printemps, les serres ainsi qu'une partie des jardins sont ouvertes au public pendant une dizaine de jours, au titre de faveur accordée à la population.

La Famille royale n'est cependant pas propriétaire des domaines. À l'occasion de son soixante-cinquième anniversaire, Léopold II a fait donation du domaine de Laeken ainsi que de nombreux autres terrains et édifices à l'État belge. On pourrait aussi considérer cette donation comme une restitution à l'État, étant donné que le Roi Léopold II avait abusivement pris possession des biens en question. Leur gestion a été confiée à la Donation royale, une institution publique autonome de l'État placée sous la tutelle du ministre des Finances, créée en 1930. Dès lors qu'il s'agit d'une propriété de l'État, cela implique une propriété collective de la population.

Une partie des biens de la Donation est mise à la disposition du Roi, comme donc le domaine de Laeken. D'autres biens, notamment plusieurs immeubles de bureaux à Bruxelles ou des terres agricoles, sont loués afin d'assurer des revenus à la Donation.

On remarquera également que certaines propriétés sont mises gratuitement à disposition pour une affectation d'intérêt général: la Tour japonaise et le Pavillon chinois, par exemple, mais aussi le Parc Élisabeth à Koekelberg, le Parc Astrid à Anderlecht et le Parc Duden à Forest. Ce dernier a été ouvert au public en 1913, Léopold II en ayant fait donation à l'État. Ces précédents montrent

van de Bloemist. Andere delen worden gebruikt door de Koninklijke Familie als private residentie, zoals het domein Stuyvenberg en villa Belvédère, maar dus ook het domein van het Paleis van Laken. De tuinen van deze laatste, of althans een deel ervan, vormen het voorwerp van dit voorstel van resolutie.

Het domein van Laken is in zijn huidige opzet vooral de verdienste van Leopold II die verschillende terreinen aankocht en samenvoegde, de koninklijke serres aanlegde en het kasteel omvormde tot Koninklijk Paleis. Sinds zijn bewind zijn er geen drastische verbouwingen meer gebeurd aan het paleis en de aanpalende tuinen.

Het domein is ongeveer 187 hectaren groot. Ter vergelijking, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kent twee gemeenten die kleiner zijn: Sint-Joost-ten-Node en Koekelberg, met een respectieve grootte van 114 en 117 hectare. Of nog, het gehele Vorstendom van Monaco is ongeveer 202 hectare groot.

Dit grote domein in het hart van onze hoofdstad is niet toegankelijk voor het publiek. Evenwel, in de lente worden de serres en een deel van de tuinen een tiental dagen opengesteld als gunst aan de bevolking.

De Koninklijke Familie is echter niet de eigenaar van de domeinen. Ter gelegenheid van zijn vijftenzestigste verjaardag schonk Leopold II het domein van Laken als ook vele andere gronden en gebouwen aan de Belgische Staat. Uiteindelijk kan men ook spreken van een teruggave van deze goederen, daar Leopold II dit ook eerder onrechtmatig in bezit had genomen. Het beheer ervan werd toevertrouwd aan de Koninklijke Schenking, een zelfstandige openbare instelling van de Staat die werd opgericht in 1930 en die onder het toezicht staat van de minister van Financiën. Aangezien het om staatseigendom gaat impliceert dit een collectief bezit van de bevolking.

Een deel van de bezittingen van de Schenking staat ter beschikking van de Koning, zoals dus het domein van Laken. Andere goederen zoals enkele kantoorgebouwen in Brussel of landbouwgrond worden verhuurd om de Schenking inkomsten te bezorgen.

Opmerkelijk, er zijn ook eigendommen die gratis ter beschikking worden gesteld voor een bestemming van algemeen belang: de Japanse toren en het Chinees paviljoen bijvoorbeeld, maar ook het Elisabethpark in Koekelberg, het Astridpark in Anderlecht en Dudenpark in Vorst. Dit laatste werd opengesteld voor het publiek in 1913 nadat Leopold II het park had weg(terug)

bien que la présente proposition n'a rien de fantaisiste et est parfaitement réalisable.

Il existe également quelques beaux précédents à l'étranger. Ainsi, Vaclav Havel, le premier président élu démocratiquement de la Tchéquie, a rouvert les portes des Jardins royaux et du Château de Prague aux habitants et aux visiteurs.

Quoi qu'il en soit, la présente proposition de résolution ne vise nullement à porter atteinte à la fonction du Palais royal de Laeken comme résidence officielle du Roi, ni au droit à la vie privée et à la sécurité de la Famille royale. Aussi longtemps que notre pays reconnaît et accepte la présence d'une monarchie, nous devons en porter les conséquences. L'auteur est convaincu qu'en concertation avec les représentants de la Famille royale et les autres acteurs concernés, il est possible de dégager une solution acceptable et largement soutenue en vue de rendre accessible au public une partie du Domaine royal.

III. BESOINS DÉMOGRAPHIQUES

La présente proposition de résolution vise à répondre à un réel besoin de davantage d'espaces verts dans notre capitale, surtout dans la partie nord, densément peuplée, de la ville.

La Région de Bruxelles-Capitale va devoir relever, dans les années à venir, de grands défis démographiques. Dans son plan de développement stratégique (Plan régional de développement durable – PRDD), la Région prévoit une forte densification de la population dans certains quartiers, mais aussi la création de nouveaux quartiers résidentiels. Cette évolution fera en sorte que la viabilité de la capitale sera soumise à une forte pression supplémentaire. Dans ce contexte, le maintien et la création d'un nombre suffisant d'espaces verts et d'espaces publics de qualité sont indispensables pour assurer la qualité de vie des habitants.

Les avantages des espaces verts en ville ainsi que leur caractère indispensable sont une évidence et ont déjà été abondamment décrits. Les espaces verts ne sont ni un luxe, ni une perte de place, mais constituent une infrastructure urbaine essentielle. Outre les avantages évidents sur le plan du cadre de vie, les espaces verts limitent l'exode urbain, ce qui réduit la perte de recettes fiscales et diminue le nombre de navetteurs. Les espaces verts apportent en outre une contribution non négligeable à la santé, au bien-être et à la qualité de vie

geschonken aan de staat. Deze precedentes tonen meteen aan dat dit voorstel niet zo ver gezocht is en perfect realiseerbaar.

Ook in het buitenland bestaan er enkele mooie precedentes. Zo heeft Vaclav Havel, de eerste democratisch verkozen president van Tsjechië na zijn aanstelling de Koninklijke Tuinen en de Burcht van Praag terug toegankelijk gemaakt voor inwoners en bezoekers.

Hoe dan ook, dit voorstel van resolutie wil geen afbreuk doen aan de functie van het Koninklijk paleis van Laken als officiële residentie van de Koning of aan de privacy en de veiligheid van de Koninklijke Familie. Zolang dit land een monarchie erkent en aanvaardt, moeten we ook de consequenties daarvan dragen. De indiener is ervan overtuigd dat men in samenspraak met de vertegenwoordigers van de Koninklijke Familie en andere betrokken actoren, tot een werkbare en gedragen oplossing kan komen om een groot deel van het Koninklijk Domein publiek toegankelijk te maken.

III. DEMOGRAFISCHE NODEN

Dit voorstel van resolutie wil tegemoetkomen aan een reële nood naar meer groene ruimte in onze hoofdstad, en zeker in het dichtbevolkte noordelijke deel van de stad.

Het Hoofdstedelijk Gewest staat de komende jaren voor grote demografische uitdagingen. In haar strategische ontwikkelingsplan (het Gewestelijk Plan voor duurzame ontwikkeling – GDPO) voorziet het Gewest een sterke verdichting van bepaalde wijken maar ook de creatie van nieuwe woonwijken. Dit creëert natuurlijk een sterke en bijkomende druk op de leefbaarheid van de hoofdstad. Het behoud en het creëren van voldoende kwalitatieve openbare en groene ruimten is daarbij onontbeerlijk voor de levenskwaliteit van de inwoners.

De voordelen en de noodzaak van groene ruimten in de stad zijn evident en reeds uitvoerig beschreven. Groenruimten zijn noch luxe, noch ruimteverlies, maar een volwaardige en broodnodige stedelijke voorziening. Naast de vanzelfsprekende voordelen op gebied van leefmilieu beperkt het de stadsvlucht. Daardoor gaan er minder fiscale inkomsten verloren en neemt het pendelverkeer af. Daarnaast leveren ze een aanzienlijk bijdrage aan de gezondheid, het welzijn en de levenskwaliteit van de Brusselaars. Ook collectief, want groene

des Bruxellois, y compris sur le plan collectif, car les espaces verts et publics favorisent le vivre ensemble et la cohésion sociale en ville.

Cependant, les espaces verts en Région de Bruxelles-Capitale sont très inégalement répartis, un fait reconnu tant par le PRDD que par le *monitoring* des quartiers, l'accord de gouvernement du gouvernement bruxellois et le Plan régional nature 2016-2020. Ce dernier plan indique sans détours qu'il existe même une véritable inégalité «socio-environnementale» entre les habitants. À l'avenir, ce problème deviendra encore plus critique dans certains quartiers de la ville. En ce qui concerne la gestion des défis démographiques, l'attention se focalise surtout sur les zones situées le long du canal, comme en témoigne le Plan directeur Canal. Aujourd'hui encore, dans sa composition actuelle, ce secteur ne dispose que d'un nombre limité d'espaces verts de qualité.

À cet égard, le Domaine royal est un candidat idéal et évident pour accueillir les habitants et les visiteurs dans un espace vert récréatif et public. Comme l'indique la carte reproduite ci-dessus, les Jardins royaux (zone blanche marquée d'un X) occupent une position très centrale dans la zone du canal et dans le Plan directeur. De plus, de nouveaux quartiers résidentiels de quelques milliers de logements sont aménagés dans les zones industrielles situées de l'autre côté du canal, sur le site de Schaarbeek-Formation et du MABRU.

Un immense espace vert peu utilisé étant ainsi disponible dans une zone où la population en manque, la présente proposition de résolution vise à ouvrir les jardins royaux au public. Il ne s'agit pas simplement d'une idée qui nous semble bonne mais bien d'une nécessité en vue de répondre aux besoins réels d'une population grandissante.

Par ailleurs, ce domaine est facilement accessible à partir des quartiers voisins et densément peuplés où le manque d'espaces verts est également très aigu, par exemple à partir du quartier Maritime, du vieux Laeken et du quartier Nord. Ces quartiers hébergent en outre une

en openbare ruimten bevorderen het samenleven en de sociale cohesie in de stad.

De groene ruimten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn echter zeer ongelijk verdeeld. Zowel het GDPO, de gewestelijke wijkmonitoring, het regeerakkoord van de Brusselse regering als het Gewestelijk Natuurplan 2016-2020 erkennen dit. Dat laatste plan stelt onomwonden dat er een echte sociaal-ecologische ongelijkheid heerst tussen bewoners. Een problematiek die in de toekomst in bepaalde stadsdelen zo mogelijk nog nijpender zal worden. Zo wordt er voor de opvang van de demografische uitdagingen sterk gekeken naar de gebieden rond het kanaal, getuige het Masterplan Kanaal. Het is een gebied dat ook vandaag in zijn huidige samenstelling over weinig kwalitatieve groenruimte beschikt.

In dat opzicht is het Koninklijk Domein een ideale en evidente kandidaat om te dienen als recreatieve en openbare groene ruimte voor inwoners en bezoekers. De Koninklijke Tuinen (wit gebied met X) liggen zoals men kan zien op het bovenstaand kaartje heel centraal in de kanaalzone en in het Masterplan. Bovendien worden er in de industriële zones aan de overkant van het kanaal, nieuwe residentiële wijken ingepland op Schaarbeek-Vorming en de MABRU-site ter grootte van enkele duizenden wooneenheden.

Men heeft hier dus een hele grote en weinig gebruikte groene ruimte voorhanden in een gebied waar dit voor de bevolking ontbreekt. Vandaar dit voorstel van resolutie om de Koninklijke tuinen open te stellen voor het publiek. Niet als een leuk idee, maar als een noodzaak om tegemoet te komen aan de reële noden en behoeften van een aangroeiende bevolking.

Daar komt nog bij dat het domein gemakkelijk bereikbaar is vanuit de naburige en dichtbevolkte wijken waar het tekort aan groene ruimtes eveneens zeer nijpend is, zoals bijvoorbeeld de Maritiemwijk, Oud-Laken en de Noordwijk. Deze wijken kenmerken zich bovendien

population très jeune qui compte également beaucoup de familles nombreuses. La plupart de ces enfants et de ces jeunes sont cependant privés de jardin. Dans ces quartiers, le nombre très limité d'espaces de détente et de jeu ne compense pas non plus le manque d'espaces verts. En ce sens, l'ouverture du Domaine royal au public permettrait à ces jeunes Bruxellois de bénéficier de facilités qui devraient être à la portée de tous.

IV. RAYONNEMENT ET DÉVELOPPEMENT URBAIN

L'auteur de la présente proposition est absolument convaincu que l'ouverture partielle des jardins du Palais royal de Laeken contribuera aussi vivement au rayonnement et à l'attractivité de notre capitale, aussi bien comme ville où il fait bon vivre et travailler, que comme ville touristique. Cette innovation permettrait de transformer complètement et profondément le visage de la ville dans le nord de Bruxelles.

Le Domaine royal forme aujourd'hui une sorte de barrière à l'intérieur du tissu urbain. De par sa situation centrale, ses dimensions considérables et la hauteur de son mur d'enceinte, il empêche le développement des quartiers et rues situés dans ses environs directs, ceux-ci venant buter contre les murs de ce domaine gigantesque, qui fait obstacle à un développement urbain normal. La zone attenante à l'enceinte du palais est un véritable *no man's land* quasiment désert.

L'auteur est convaincu que la disparition des murs du domaine pourrait créer une nouvelle dynamique dans les quartiers et rues situés aux alentours et leur permettre de mieux se déployer et s'insérer dans le tissu urbain existant. Imaginons ainsi une promenade estivale le long du canal qui s'achèverait dans les jardins en pente du Domaine royal. Cet espace inutilisé deviendrait du jour au lendemain l'un des lieux de flânerie préférés des riverains et des visiteurs.

V. SOLIDARITÉ

Pour finir, l'auteur de la présente proposition est convaincu que la Famille royale doit elle aussi s'adapter au XXIe siècle et ne peut plus mener une existence privilégiée et isolée du commun des mortels sans aucune interaction ou aucun contact avec la population et les quartiers environnants. L'ouverture du domaine de Laeken peut contribuer à donner une image positive de la Famille royale et sera perçue comme une preuve que

door een erg jonge bevolking, waaronder ook vele grote gezinnen. De meeste van deze kinderen en jongeren moeten het echter stellen zonder tuin. De zeer beperkte ontspannings- en speelruimtes in deze wijken kunnen dit evenwel niet compenseren. Het openstellen van het Koninklijk Domein biedt in die zin een unieke gelegenheid aan deze jonge Brusselaars om te genieten van iets dat vanzelfsprekend zou moeten zijn.

IV. UITSTRALINGENSTADSONTWIKKELING

De indiener van dit voorstel is er stellig van overtuigd dat het gedeeltelijk openstellen van de tuinen van het Koninklijk Paleis in Laken eveneens sterk zal bijdragen aan de uitstraling en de aantrekkelijkheid van onze hoofdstad, zowel op gebied van woon- en werkstad als op gebied van toerisme. Deze ingreep zal het stadslandschap in het Noorden van Brussel volledig en ingrijpend transformeren.

Het Koninklijk Domein vormt vandaag een beetje een barrière in het stadsweefsel. Door de centrale ligging, de grote omvang en de hoge omheining van het domein kan de nabije omgeving zich moeilijk ontwikkelen. De wijken en straten botsen op de muren van het gigantische domein waardoor elke normale stadsontwikkeling onmogelijk gemaakt wordt. De nabije omgeving rond de omheining van het paleis kenmerkt zich veelal door een desolaat niemandsland.

De indiener van dit voorstel is ervan overtuigd dat als de muren van het domein verdwijnen er een nieuwe dynamiek zal ontstaan in de buurten en straten er rond. Zij zullen beter aansluiting vinden tot het bestaande stadsweefsel en tot ontwikkeling komen. Zo kan men zich bijvoorbeeld wel inbeelden hoe de promenade aan het kanaal er op een zomerdag helemaal anders zou uitzien wanneer die wordt aangesloten op de glooiende tuinen van het Koninklijk Domein. Deze ongebruikte uithoek zou plotsklaps worden omgevormd tot een van de favoriete plaatsen van de inwoners en bezoekers om te gaan flaneren.

V. SOLIDARITEIT

Tot slot is de indiener van dit voorstel ervan overtuigd dat ook de Koninklijke Familie zich dient aan te passen aan de 21^e eeuw en niet langer een afgezonderd en geprivilegieerd bestaan kan leiden, zonder de nodige interactie en contact met de bevolking en met de buurt waar ze woont. Het openstellen van het domein in Laken kan zorgen voor een positieve uitstraling van deze Koninklijke Familie en zal overkomen als een

cette famille privilégiée est prête à apporter un soutien et à faire des efforts en faveur de la population qui, à de nombreux égards, en a bien besoin.

*
* *

ondersteuning en inspanning vanwege deze bevoorrechte familie ten aanzien van de bevolking die in vele opzichten enige steun en ondersteuning kan gebruiken.

*
* *

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Le Sénat,

A. vu l'arrêté royal du 9 avril 1930 relatif à la réorganisation et au statut juridique de l'Administration de la Donation royale et la responsabilité du gouvernement fédéral en la matière;

B. vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, modifiée en dernier lieu par la sixième réforme de l'État et les compétences de la Région de Bruxelles-Capitale en matière d'urbanisme, d'aménagement du territoire et d'environnement, et l'image internationale et touristique de la Région;

C. vu l'accord de gouvernement bruxellois;

D. vu les objectifs définis dans le Plan régional de développement durable (PRDD) en matière d'accès des Bruxellois aux espaces verts;

E. vu le Plan directeur Canal et l'augmentation considérable et projetée du nombre d'unités résidentielles dans ladite zone;

F. vu l'objectif du Plan régional nature (2016-2020) d'améliorer l'accès des Bruxellois aux espaces verts;

G. vu la plus-value incontestable que l'ouverture partielle du Domaine royal représenterait pour les habitants et les visiteurs de Bruxelles;

H. vu la forte croissance démographique observée à Bruxelles et la nécessité de disposer d'espaces verts publics supplémentaires, en particulier dans le Nord de la Région;

I. vu l'incidence sur le développement urbain et sur l'attractivité de Bruxelles, tant sur le plan social que sur le plan esthétique;

J. considérant que le parc Duden est une propriété de la Donation royale, mais qu'il est librement et gratuitement accessible au public;

K. vu le besoin d'espaces récréatifs pour les enfants et les jeunes dans la ville;

L. considérant qu'une forme de solidarité avec les quartiers environnants de la part de la Famille royale serait considérée comme un signal fort et positif;

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De Senaat,

A. gelet op het koninklijk besluit van 9 april 1930 dat betrekking heeft op de reorganisatie en het juridisch statuut van het beheer van de Koninklijke Schenking en de verantwoordelijkheid van de federale regering ter zake;

B. gelet op de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980, zoals laatst gewijzigd bij de zesde Staatshervorming en bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op het vlak van stedenbouw, ruimtelijke ordening en leefmilieu en het internationaal en toeristisch imago van het Gewest;

C. gelet op het Brussels Hoofdstedelijk regeerakkoord;

D. gelet op de doelstellingen in het Gewestelijk Plan voor duurzame ontwikkeling (GDPO) inzake de toegang tot groenruimte voor Brusselaars;

E. gelet op het Masterplan Kanaal en de geplande en sterke toename van het aantal residentiële eenheden in deze zone;

F. gelet op de doelstelling in het Gewestelijk Natuurplan (2016-2020) om de toegang van Brusselaars tot de groene ruimten te verbeteren;

G. gezien de onmiskenbare meerwaarde die het gedeeltelijk openen van het Koninklijk Domein zou betekenen voor de inwoners en bezoekers van Brussel;

H. gezien de sterke demografische groei van Brussel en de noodzaak aan bijkomende openbare en groene ruimte, in het bijzonder in het noorden van het Gewest;

I. gezien de impact op de stadsontwikkeling en op de aantrekkelijkheid van Brussel, zowel op maatschappelijk als esthetisch vlak;

J. overwegende dat het Dudenpark eigendom van de Koninklijke Schenking is, maar vrij en gratis toegankelijk is voor het publiek;

K. overwegende de noodzaak aan recreatieve ruimten voor kinderen en jongeren in de stad;

L. overwegende dat een vorm van solidariteit vanwege de Koninklijke Familie met de buurt een sterk en positief signaal zou zijn;

M. confirmant son souhait de rendre une partie des jardins du Domaine royal de Laeken accessible au public et d'intégrer cette zone dans le tissu urbain environnant,

Demande au gouvernement fédéral et au gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale:

- 1) de transmettre à la Fondation royale le point de vue du Sénat en la matière;
- 2) de prendre, dans le cadre de leurs compétences, les initiatives nécessaires pouvant contribuer à l'ouverture du Domaine royal de Laeken au public;
- 3) de mettre en place un groupe de concertation composé notamment de représentants de l'autorité fédérale, de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Donation royale et de la Ville de Bruxelles, dans le but de rendre une partie du Domaine royal de Laeken accessible au public et de l'intégrer dans le tissu urbain environnant;
- 4) d'élaborer un plan phasé permettant, dans un délai raisonnable, d'ouvrir partiellement le Domaine royal de Laeken au public;
- 5) d'informer le Sénat deux fois par an sur l'état d'avancement de la concrétisation du plan et sur les mesures que les gouvernements respectifs auront prises pour ouvrir le Domaine royal au public.

Le 18 juillet 2019.

M. bevestigt zijn wens om een deel van de tuinen van het Koninklijk Domein in Laken toegankelijk te maken voor het publiek en dat gebied in te bedden in het omringende stadswefsel,

Vraagt de federale en de Brussels Hoofdstedelijke regering:

- 1) de visie dienaangaande van de Senaat over te maken aan de Koninklijke Stichting;
- 2) binnen hun bevoegdheden de nodige initiatieven te ondernemen die zullen bijdragen tot de openstelling van het Koninklijk Domein in Laken;
- 3) een overleggroep in het leven te roepen met onder meer vertegenwoordigers van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Koninklijke Schenking en de Stad Brussel, met als doelstelling het publiek toegankelijk maken van een groot deel van het Koninklijk Domein in Laken en de inbedding ervan in het omringende stadswefsel;
- 4) een stappenplan op te maken om binnen een redelijke termijn te komen tot het openstellen van een groot deel van het Koninklijk Domein te Laken voor de bevolking;
- 5) de Senaat halfjaarlijks te informeren over de voortgang van het plan en de stappen die de regeringen respectievelijk hebben genomen om tot deze openstelling te komen.

18 juli 2019.

Bert ANCIAUX.